Dosarul nr. 3-113/2024
2-24115337-15-3-11102024

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

18 februarie 2025 municipiul Cahul

Judecătoria Cahul (sediul Central)
Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Cristina Daniliuc
Grefier Alvina Vulpe, Mihaela Racu
Cu participarea:
Reprezentantului reclamantei – Alexandru Balica, în baza procurii nr.01/12-j din 27 decembrie 2024
Reprezentantului pârâtului – Irina Vascan, în baza procurii nr.95-06 din 13 ianuarie 2025

examinând în ședință publică în procedură de contencios administrativ, cererea de chemare în judecată înaintată de Întreprinderea cu Capital Străin „Farmina" Societatea cu Răspundere Limitată împotriva Serviciului Vamal, Biroului Vamal Sud cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil,

c o n s t a t ă:

Argumentele participanților la proces:

La data de 11.10.2024, Întreprinderea cu Capital Străin „Farmina" Societatea cu Răspundere Limitată a depus în instanța de judecată acțiunea în contencios administrativ împotriva Serviciului Vamal, Biroului Vamal Sud, cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil.

În motivarea acțiunii a invocat că, prin decizia de regularizare nr. 275 din 02.08.2024 Serviciul Vamal al Republicii Moldova a constatat apariția obligațiilor vamale calculate spre achitare către Întreprinderea cu Capital Străin „Farmina" Societatea cu Răspundere Limitată în suma totală de ***** lei.

Atrage atenția, că cuantumul obligațiilor vamale este compus din următoarele tipuri de plăți, calculate spre achitare: tipul plății 010 – proceduri vamale în cuantum de *****, penalitate 17,72, în total suma de ***** lei; tipul plății 020 – taxa vamală în cuantum de 6 330,63, penalitate 2 869,89, în total suma de ***** lei; tipul plății 027 – alte plăți; tipul plății 028 – acciza în cuantum de *****, penalitate 6558,45, în total suma de ***** lei; tipul plății 030 – TVA; tipul plății 035 – taxa vamală specială în cuantum de *****, penalitate 5 815,17, în total suma de ***** lei. Respectiv în total suma de ***** lei.

Menționează, că decizia de regularizare nr. 275 din 02.08.2024 a fost recepționată la 09.08.2024 de reprezentantul Întreprinderii cu Capital Străin „Farmina" Societatea cu Răspundere Limitată prin serviciul poștal "Poșta Moldovei".

La data de 16.08.2024, reclamanta a înaintat Serviciului Vamal al Republicii Moldova cerere prealabilă în format electronic (recepționată la 18.08.2024 și înregistrată sub nr. 23431)

prin care a solicitat: anularea deciziei de regularizare nr. 275 din 02.08.2024, emisă de Biroul Vamal Sud în privința operatorului economic Întreprinderea cu Capital Străin „Farmina" Societatea cu Răspundere Limitată; anularea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 21/3 din 18.07.2024, întocmit de către Biroul Vamal Sud, ca fiind neîntemeiat și ilegal, precum și suspendarea executării deciziei de regularizare nr. 275 din 02.08.2024, până la examinarea cererii prealabile, în temeiul art. 172 Cod administrativ.

La data de 28.08.20224, reclamantul a recepționat scrisoarea de la Serviciu Vamal prin care s-a dispus suspendarea executării deciziei de regularizare nr. 275 din 02.08.2024, emisă de Biroul Vamal Sud, până la examinarea cererii prealabile și adoptarea unei decizii asupra acesteia.

Reclamanta indică că prin scrisoarea recomandată nr. 11577 din 13.09.2024, recepționată la 20.09.2024, Serviciul Vamal a informat despre examinarea cererii prealabile împotriva deciziei de regularizare nr. 275 din 02.08.2024, fiind constatat că acțiunile Biroului vamal Sud au fost întreprinse în conformitate cu actele normative, iar motive pentru satisfacerea cerințelor invocate în cerere prealabilă nu au fost constatate.

Consideră, că deciziile menționate contestate, sunt acte administrative individuale defavorabile, ilegale, emise de organul vamal în privința operatorului economic Întreprinderea cu Capital Străin „Farmina" Societatea cu Răspundere Limitată, prin care operatorului economic a fost încălcat dreptul de a desfășura activitatea de întreprinzător, în special, în condiții ce exclud intervenția ilegală a autorităților publice în procesul de realizare a genurilor de activitate.

Susține, că temeiurile de anulare a deciziei Serviciului Vamal al Republicii Moldova de refuz în admiterea cererii prealabile, cât și a procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 21/3 din 18.07.2024, întocmit de către Biroul Vamal Sud, sunt aceleași ca și pentru decizia de regularizare nr. 275 din 02.08.2024.

Prin urmare, reclamanta prin descrierea succintă a circumstanțelor de fapt, explică că, la 26.10.2021 operatorul economic Întreprinderea cu Capital Străin „Farmina" Societatea cu Răspundere Limitată, în baza contractului nr. 173 din 30.12.2016 încheiat cu producătorul OOO «опытный завод «ГНЦЛС», țara de origine *****, orașul Haricov, fiind efectuat importul de medicamente Chloropylin-Oz, comprimate de supt, Chloropylin-Oz, soluție alcoolică 10 mg/ml și Chloropylin-Oz, soluție uleioasă 20 mg/ml.

Relevă, că medicamentele importate au fost înregistrate la Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale ca medicamente, la toate fiind atribuit codul vamal 3004: 1) Chloropylin-Oz, comprimate de supt, înregistrat la 29.10.2018, nr. de înregistrare *****; 2) Chloropylin-Oz, soluție alcoolică 10 mg/ml, înregistrat la 29.102018, nr. de înregistrare *****; 3) Chloropylin-Oz, soluție uleioasă 20 mg/ml, înregistrat la 05.12.2018, nr. de înregistrare *****.

Astfel, comunică că în perioada 21.05.2024-17.07.2024, Biroul vamal Sud, Secția control ulterior, a efectuat reverificarea declarației vamale nr. ***** din 26.10.2021, conform căreia Întreprinderea cu Capital Străin „Farmina" Societatea cu Răspundere Limitată în baza contractului nr. 173 din 30.12.2016 a importat în Republica Moldova medicamente, clasificând la poziția tarifară 30049000 - medicamente condiționate pentru vânzarea cu amănuntul oftalmodec, chlorophylin-oz, mucaltin, etamzilat, mezaton etc.

Remarcă, că în vederea stabilirii codului tarifar corect a mărfii aferente declarației vamale nr.***** din 26.10.2021, reprezentanții Serviciului Vamal au aplicat Avizul privind clasificarea mărfurilor nr. 28/26-06/5245-05 din 02.07.2024, conform căruia medicamente importate au fost clasificate ca alt gen de marfă: Chloropylin-Oz comprimate de supt reprezintă comprimate plat cilindrice de culoare verzi de 25 mg. Utilizate în afecțiuni ale căilor respiratorii superioare.

Compoziție: substanțe active extract dens de chlorofilipt, zahăr, acid ascorbic, stearate de calciu.

Comprimatele nu se vor înghiți sau mesteca, se vor ține în cavitatea bucală până la absorbție totală.

Doza pentru adulți este de 25 mg (1 comprimat) de 5 ori pe zi; Chloropylin-Oz soluție alcoolică 10 mg/ml este un lichid transparent de culoare verde, reprezintă un amestec de clorofile din frunzele de eucalipt, este utilizat în tratamentul maladiilor provocate de tulpinile stafilococice rezistente la antibiotic.

Compoziția: substanțe active extract dens de chlorofilipt (10,76:1) și etanol 93%; Chloropylin-Oz soluție uleioasă 20 mg/ml este un lichid uleios de culoare verde închis, este utilizat în tratamentul maladiilor cauzate de stafilococi rezistenți la antibiotic.

Compoziția: extract dens de chlorofilipt 20 mg și ulei de porumb. Modul de administrare - tifon îmbibat cu soluția de Chlorophyl-Oz se aplică local pe suprafețele afectate.

Atestă, faptul că în urma controlului, organul vamal a constatat, că marfă urmează a fi reclasificată la următoarele poziții tarifare: Chloropylin-Oz comprimate de supt - clasificată ca marfa ”pastile pentru gât și dropsuri contra tusei” la subpoziția tarifară *****; Chloropylin-Oz soluție alcoolică 10 mg/ml - clasificată ca marfă ”alte băuturi alcoolice” la subpoziția tarifară *****; Chloropylin-Oz soluție uleioasă 20 mg/ml - clasificată ca marfă ”produse de înfrumusețare sau de machiaj” la subpoziția tarifară *****.

Atestă, că organul vamal a concluzionat subpozițiile tarifare ***** și respectiv ***** la care se clasifică marfa aferentă declarației vamale nr. ***** din 26.10.2021, Chloropylin-Oz comprimate de supt, Chloropylin-Oz soluție alcoolică 10mg/ml și Chloropyin-Oz soluție uleioasă 20 mg/ml - nu se încadrează în reglementările aplicabile scutirii 600, iar cota redusă a TVA (8%) nu putea fi aplicată la momentul perfectării declarațiilor vamale. Astfel, urmează a fi aplicată legislația bazată pe principii generale de impozitare conform art. 96 alin. a) din Codul fiscal nr. 1163/1997 TVA 20%.

Consemnează, că în rezultatul revizuirii pozițiilor tarifare a mărfurilor menționate importate, Biroul Vamal Sud a calculat drepturi de import suplimentare, în suma totală de ***** lei (proceduri vamale - ***** lei, taxa vamală- ***** lei, acciz- ***** lei și TVA 20% - ***** lei).

Prin urmare, indică că actul de control proces-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 21/3 din 18.07.2024, a fost recepționat la 23.07.2024 prin scrisoarea recomandată a serviciului ”Poșta Moldovei”.

La data de 01.08.2024, reclamanta Întreprinderea cu Capital Străin „Farmina” Societatea cu Răspundere Limitată a înaintat dezacordul cu procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 21/3 din 18.07.2024.

La data de 09.08.2024, prin serviciul poștal „Poșta Moldovei” reclamantul a recepționat decizia de regularizare nr. 275 din 02.08.2024, prin care Biroul Vamal Sud a constatat apariția obligațiilor vamale calculate spre achitare către Întreprinderea cu Capital Străin „Farmina” Societatea cu Răspundere Limitată în suma totală de ***** lei, dintre care ***** lei au fost calculate în calitate de drepturi de import suplimentare în urma revizuirii pozițiilor tarifare, iar ***** lei - penalitatea calculată pentru neachitarea benevolă a datoriei vamale.

Atrage atenția, că în motivarea emiterii deciziei de regularizare, organul vamal a invocat aceleași temeiuri, reflectate și în procesul-verbal de reclasificare, menționând că potrivit Legii nr. 172 din 25.07.2014 privind aprobarea Nomenclaturii combinate a mărfurilor, medicamentele menționate urmează a fi clasificate la pozițiile tarifare ***** și *****, care la momentul

perfectării declarațiilor vamale nu cădeau sub incidența scutirii 600, cota redusa a TVA (8%) la importul medicamentelor de la pozițiile tarifare 3001-3004, urmând a fi aplicată legislația bazată pe principiile generale de impozitare, adică conform art. 96 lit. a) cod fiscal nr. 1163/1997 - TVA 20%.

Reține, că prin scrisoarea recomandată nr. 11577 din 13.09.2024, recepționată de către reclamanta la 20.09.2024, Serviciul Vamal a informat că, urmare a examinării cererii prealabile împotriva deciziei de regularizare nr. 275 din 02.08.2024, s-a constatat că acțiunile Biroului Vamal Sud au fost întreprinse în conformitate cu actele normative, iar motive pentru satisfacerea cerințelor invocate în cerere prealabilă nu au fost constatate.

În motivarea deciziei privind respingerea cererii prealabile, organul vamal a invocat, aceleași temeiuri de reclasificare a pozițiilor tarifare.

Cu referire la, invocarea faptului că actele emise contravin legislației din domeniul «medicamentului», suplimentar au concretizat că, ”nici autorizația de import/export, nici înregistrarea produsului în Nomenclatorul de stat al medicamentelor (în baza Legii nr. 1409/1997 cu privire la medicamente și Legii nr. 1456/1993 cu privire la activitatea farmaceutică), nu constituie un criteriu de clasificare a produselor conform Nomenclaturii Combinate a Mărfurilor. Or, Legea nr. 1409/1997 și Legea nr. 1456/1993 nu sunt aplicabile pentru stabilirea codului tarifar al mărfurilor la introducerea acestora pe teritoriul vamal ”

Este de părere, că ilegalitatea deciziei de regularizare nr. 275 din 02.08.2024, emisă de Biroul Vamal Sud în calitate de act administrativ individual, în esență legalitatea/ilegalitatea actului administrativ individual cuprinde două dimensiuni: 1. legalitatea/ilegalitatea materială, adică respectarea normelor de drept substanțial care se aplică prin actul administrativ individual defavorabil/favorabil, discreția, interpretarea corectă a noțiunilor juridice nedeterminate; 2. legalitatea/ilegalitatea formală, adică respectarea normelor de procedură administrativă la emiterea actului administrativ individual. Totodată, legalitatea actului administrativ individual implică respectarea principiului cercetării din oficiu, egalității de tratament, imparțialității, eficienții, proporționalității, securității juridice, transparenței, și motivării actelor administrative individuale/operațiunilor administrative.

Consideră, că în speță ambele dimensiuni ale legalității actului administrativ individual au fost încălcate și se manifestă prin următoarele.

Conchide, că compania Întreprinderea cu Capital Străin „Farmina” Societatea cu Răspundere Limitată desfășoară activitatea farmaceutică licențiată pe teritoriul Republicii Moldova din anul 1995 și în prezent este un importator și distribuitor important de produse farmaceutice în Moldova.

Regimul juridic al circulației medicamentelor este reglementat de mai multe acte normative, în principal Legea nr. 1409 din 17.12.97 cu privire la medicamente și Legea nr. 1456 din 25.05.1993 cu privire la activitatea farmaceutică.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 1 alin. (2) din Legea cu privire la medicamente nr. 1409 din 17.12.1997, prezenta lege se aplică în toate sferele ce au ca obiect de activitate medicamentele: investigare, testare, omologare, fabricare, aplicare în practică, utilizare, import, export, păstrare, distribuire, desfacere, control.

Potrivit art. 3 din Legea cu privire la medicamente nr.1409 din 17.12.1997, medicamente (produse medicamentoase) sunt substanțe sau amestecuri de substanțe autorizate, în modul stabilit, spre fabricare, import, export și utilizare, pentru a trata, atenua, preveni, diagnostica o boală, o stare fizică sau psihică anormală ori simptomele lor la om sau animal, precum și pentru a restabili, corija și modifica funcțiile organice ale acestora; certificat de înregistrare a

medicamentului - act oficial prin care se confirmă înregistrarea medicamentului la Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale după omologarea acestuia.

Reliefă faptul, că potrivit art. 9/1 alin. (1) din Legea cu privire la activitatea farmaceutică nr.1456 din 25.05.1993, Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale este o autoritate administrativă centrală, din subordinea Guvernului, cu statut de persoană juridică, competentă în domeniul medicamentelor, dispozitivelor medicale și activității farmaceutice, care exercită controlul de stat și supravegherea activității farmaceutice a persoanelor fizice și persoanelor juridice, indiferent de tipul de proprietate.

De asemenea, consemnează faptul că Legea cu privire la activitatea farmaceutică nr. 1456 din 25.03.2023 definește următoarele noțiuni: autorizare - proces de expertiză, de omologare și de înregistrare a medicamentelor, a altor produse farmaceutice și parafarmaceutice; înregistrare - proces de elaborare și emitere a ordinului Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, de întocmire și eliberare a Certificatului de înregistrare a medicamentului și de înscriere a acestuia în Nomenclatorul de stat al medicamentelor, în urma cărui fapt se permite punerea pe piața a medicamentului și folosirea acestuia în practica medical.

Reiterează, că pentru a fi recunoscut oficial ca medicament, un produs trebuie să treacă printr-un proces riguros de expertizare, omologare și înregistrare, iar acest proces se încheie cu înscrierea produsului în Nomenclatorul de stat al medicamentelor, care reprezintă un registru de stat al produselor ce se atribuie la categoria medicament, ce implică nemijlocit atribuirea codului tarifar 3004.

La fel, menționează că, Nomenclatura combinată a mărfurilor, aprobată prin Legea nr. 172 din 25.07.2014, la Capitolul 30 „Produse farmaceutice”, prevede că, poziția 3004 cuprinde - medicamente (cu excepția produselor de la pozițiile 3002, 3005 sau 3006) constituite din produse amestecate sau neamestecate, preparate în scopuri terapeutice sau profilactice, prezentate sub formă de doze (inclusiv cele prezentate în formă de sistem terapeutic transdermic) sau condiționate pentru vânzarea cu amănuntul.

Conform notei complementare de la Capitolul 30 al Nomenclaturii, poziția 3004 cuprinde preparatele pe bază de plante medicinale și preparatele pe baza următoarelor substanțe active: vitamine, minerale, aminoacizi esențiali și acizi grași, condiționate pentru vânzarea cu amănuntul.

Susține, că aceste preparate se clasifică la poziția 3004 în cazul în care etichetarea, ambalarea sau modul de utilizare au înscrise următoarele indicații: (a) bolile, afecțiunile sau simptomele acestora, împotriva cărora produsul este utilizat; (b) concentrația substanței active sau a substanțelor active pe care le conțin; (c) posologia și (d) modul de administrare. Această poziție cuprinde, de asemenea, preparatele homeopatice de uz medical, în cazul în care acestea îndeplinesc condițiile (a), (c) și (d) menționate mai sus.

Astfel, în contextul celor expuse consideră, că o altă poziție tarifară decât 3004 la importul produsului Chloropylin-Oz (comprimate de supt, soluție uleioasă și soluție alcoolică) nici nu putea fi atribuită, întrucât preparatul menționat era înregistrat ca medicament, deci Întreprinderea cu Capital Străin „Farmina” Societatea cu Răspundere Limitată a importat medicamente, iar determinarea acestora se face exclusiv de către Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, care deține competențe unice în cercetarea și calificarea produselor medicamentoase.

Susține, că importul medicamentelor se face doar pe baza autorizației eliberate de aceeași agenție, care în baza studiilor efectuate evaluează calitățile produsului, atribuind concomitent și poziția tarifară, ori alte produse decât medicamentele nu se supun autorizării la Agenția Medicamentului.

Mai mult ca atât, invocă că Nomenclatura combinată a mărfurilor și regulile generale de interpretare nu permit reevaluarea unui medicament ca fiind un alt tip de produs, de către o altă autoritate publică ce nu dispune de jurisdicție în expertizarea, omologarea și înregistrarea medicamentelor, a căror publicitate este opozabilă și obligatorie prin Nomenclatorul de stat al medicamentelor.

La caz, prin modificarea încadrării tarifare a mărfii importate de la 3004 la pozițiile tarifare ***** și *****, organul vamal a decis să recalifice produsul importat din „medicamente" în „pastile pentru gât dropsuri pentru tusă", "băuturi spirtoase" și "produse de înfrumusețare sau machiaj și preparate pentru întreținerea sau îngrijirea pielii", contrar actelor eliberate de Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale și anume, certificatul de înregistrare a medicamentului și Autorizația de import, încălcând competența materială atribuită prin Lege.

Astfel, consideră că odată ce produsul a fost clasificat oficial ca medicament și i-a fost atribuit un cod tarifar conform Nomenclaturii combinate a mărfurilor de către autoritatea publică competentă, organul vamal nu are autoritatea de a interveni și de a recalifica produsul ca preparat alimentar.

Este de părerea, că organele vamale nu au competența de a schimba clasificarea unui produs deja determinat ca medicament de autoritatea competentă, întrucât aceasta ar contraveni regulilor generale de interpretare ale Nomenclaturii combinate a mărfurilor.

Menționează, că odată ce un preparat/produs este inclus în Nomenclatorul de Stat al medicamentelor, acesta primește calificarea de „medicament", respectiv toate aspectele legislative, inclusiv cele fiscale referitoare la cotele de TVA și adaosurile comerciale, urmează a fi aplicate conform acestei clasificări.

Aderent comunică, că inspectorul vamal în timpul vămuirii mărfii este obligat să verifice documentele și informațiile prezentate, inclusiv și atribuirea corectă a codului mărfii, iar în cazul în care acest cod sau alte informații au fost indicate greșit, inspectorul vamal este obligat să efectueze de sine stătător clasificarea lor în corespundere cu Nomenclatorul mărfurilor al Republicii Moldova.

Susține, că la momentul emiterii deciziei de către Biroul Vamal Sud, acesta nu a prezentat careva probe care ar stabili că la momentul vămuirii mărfurilor acestea nu corespundeau clasificărilor atribuite și nu erau recunoscute ca medicamente sau dispozitive medicale.

Astfel, de constatări ar proveni de la producătorul mărfurilor, Ministerul Sănătății al Republicii Moldova (Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale), organizațiile internaționale în domeniul sănătății și medicamentelor, Agenția Europeana a Medicamentelor. Agenția Medicamentului și Diapozitivelor Medicale a clasificat aceste mărfuri ca medicamente, acestea fiind incluse în Nomenclatorul și clasificatorul medicamentelor.

Prin urmare, clasificând produsul de la un cod tarifar la altul, atestă că pârâtul nu a dispus anterior emiterii deciziei de calificare, expertize de laborator în privința acestor produse și în mod subiectiv a interpretat normele explicative din Nomenclatura combinată a mărfurilor, fără a proba constatările sale, încălcând limitele competenței sale materiale prevăzute de Lege, circumstanțe care constituie temei a considera că autoritatea publică, prin încălcarea art. art. 54, 57 Cod administrativ, a desfășurat activitate administrativă cu depășirea limitelor competenței legale.

Susține, că legalitatea actului administrativ individual implică respectarea principiului egalității de tratament, eficienții, proporționalității și securității juridice actelor administrative individuale/operațiunilor administrative.

Reiterează, că în conformitate cu prevederile art. 21 Codul administrativ, autoritățile publice competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative. Exercitarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autoritățile publice și instanțele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor și a libertăților persoanelor decât în cazurile și în condițiile expres stabilite de lege.

Menționează, că prevederile legale enunțate permit, în principiu, ingerința în drepturile persoanelor în cazurile și condițiile stabilite de lege, însă ea, trebuie să fie proporțională.

Totodată, indică că controlul judecătoresc asupra activității administrative trebuie să fie unul efectiv atât din perspectiva stabilirii faptelor, cât și respectării normelor de drept, inclusiv din optica proporționalității măsurilor întreprinse de către autoritățile publice.

Principiul proporționalității este un element intrinsec al statului de drept, în special, când este vorba de mediul de afaceri ca element fundamental al economiei de piață. proporționalitatea autorizează intervenția armonioasă a puterii de stat în drepturile persoanei.

În cele din urmă, principiul proporționalității se referă la faptul că măsurile de constrângere (ingerință în drepturi) față de cetățeni și agenți economici ar trebui folosite numai atunci când este cu adevărat urgent.

Așadar, explică că puterea publică nu ar trebui să intervină în drepturi mai mult decât este necesar, iar din aceste motiv, principiul proporționalității este adesea denumit interdicția excesului. Principiul proporționalității este un mijloc de cântărire.

Intervenția în drepturilor investitorilor este de natură să afecteze în mod serios segmentul investițiilor și atractivitatea mediului de afaceri în Republica Moldova, când se efectuează derapaje de la standardele și procesele economice regionale/mondiale.

Menționează, că încălcările prenotate fac dovada caracterului incert al actului administrativ individual defavorabil.

Potrivit art. 119 alin. (1) din Codul administrativ, conținutul unui act administrativ individual trebuie să fie suficient de cert. Caracterul cert, trebuie să denote raționamentul actului administrativ individual emis, astfel, încât dispozitivul să fie rezultatul unei raționament juridic constant, proporțional și previzibil.

Subsidiar, indică că la emiterea deciziei de regularizare în baza modificării clasificării codurilor vamale la poziția tarifară indicată și acceptată la momentul validării declarațiilor vamale, operatorului economic Întreprinderea cu Capital Străin „Farmina” Societatea cu Răspundere Limitată i-a fost acordată speranța legitimă de a fi îndreptățit să se bazeze pe valabilitatea unei decizii administrative definitive în favoarea sa și pe măsurile implementate luate deja în realizarea acesteia.

Consideră, că agenții economici ar trebui să fie îndreptățite să se bazeze pe valabilitatea unei decizii administrative definitive în favoarea lor și pe măsurile implementate luate deja în realizarea acesteia, cu condiția că nici beneficiarul și nici o altă persoană să nu fi contribuit din numele său la implementarea unei astfel de decizii luate sau implementate în mod greșit.

Astfel, deciziile administrative (actele administrative individuale) ar putea face obiectul unei revocări pentru viitor (*ex nune*), trebuia recunoscută legitimă așteptarea care să nu fie pusă la îndoială în mod retroactiv (*ex tunc*), cu excepția cazului în care existau motive opuse care cântăresc mai greu pentru realizarea interesului general sau interesul terților.

Mai mult ca atât, susține că impunerea de către organul vamal la obligarea achitării obligațiilor vamale în privința mărfii importate 3 ani urmă, este în contradictoriu cu activitatea normală de întreprinzător, deoarece sunt atentate principiile previzibilității reglementării

activității de întreprinzător și echitabilității (proporționalității) în raporturile între stat și întreprinzător.

Consemnează, că comercializarea medicamentelor și dispozitivelor medicamentoase importate conform declarațiilor vamale menționate, cuantumul obligațiilor vamale fiind calculat cu aplicarea cotei reduse de 8%, se efectuează pe teritoriul Republicii Moldova un regim special.

Notează, că formarea prețului la produsele medicamentoase este strict reglementat și limitat la aplicarea adausuri comerciale, prevăzut de Lege cu privire la activitatea farmaceutică nr. 1456-XII din 25.05.1993 și Regulamentul privind formarea prețului la medicamente și alte produse farmaceutice și parafarmaceutice, cum ar fi: la comercializarea medicamentelor și altor produse farmaceutice se admite aplicarea adaosurilor comerciale după cum urmează: pentru medicamentele al căror preț (în conformitate cu Catalogul național de prețuri de producător la medicamente) este de peste 240 de lei, adaosul comercial aplicat va fi de pînă la 16% la prețul de livrare de la producătorul autohton sau la prețul de achiziție, dintre care: pînă la 5% - pentru agenții economici care importă și/sau distribuie cu ridicata medicamente atât de import, cât și autohtone, cumulativ, pe întregul segment de distribuție angro, pînă la livrarea în rețeaua cu amănuntul; - pînă la 11% pentru farmacii.

În contextul prevederilor legale, care reglementează formarea prețului de comercializare la medicamente, indică că Întreprinderea cu Capital Străin „Farmina" Societatea cu Răspundere Limitată exercitând activitatea de importator și comercializator de medicamente, comparativ cu importul mărfii sub altă clasificare cu achitarea impozitului TVA 20%, nu a avut nici un sens și beneficiu comercial de a declara marfa sub un cod vamal necorespunzător, deoarece la importul medicamentelor operatorul economic este lipsit de dreptul de a stabili un preț liber și în condiții mai favorabile comerciale, în raport cu obligația de a forma prețul conform limitelor stabilite de legislația menționată.

Astfel, prin impunerea de către organul vamal în baza deciziei de regularizare de a achita obligațiile vamale, cât și de impozitare suplimentare, aplicate peste 3 ani, pe faptul importului medicamentelor deja comercializate pe teritoriul Republicii Moldova la un preț special limitat, în privința agentului economic au fost create condiții dezavantajoase și imprevizibile, periculoase de pierderi financiare neplanificate.

Remarcă, că contrar prevederilor art. 29 din Codul administrativ, organul vamal, la emiterea actelor administrative nu a respectat principiul proporționalității la emiterea actelor administrative contestate, deoarece, măsura întreprinsă de organul vamal nu este rezonabilă, iar ingerința produsă este disproporțională în raport cu scopul urmărit. Or, impunerea unor sancțiuni împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Farmina" Societatea cu Răspundere Limitată, care pe toată perioada supusă controlului a respectat prevederile legii și actele prezentate au fost acceptate de organul vamal timp de 3 ani fără a fi constatate careva încălcări, constituie o ingerință nerezonabilă și disproporțională cu scopul urmărit de lege.

Mai mult, reiterează prevederile art. 30 alin. (1) Codul administrativ, autoritățile publice nu pot întreprinde măsuri cu efect retroactiv, cu excepția cazurilor prevăzute de lege. (2) Autoritățile publice nu pot întreprinde măsuri care să afecteze situațiile juridice definitive sau drepturile dobândite, decât în situații în care, în condițiile stabilite de lege, acest lucru este absolut necesar pentru interesul public.

Menționează, că securitatea raporturilor juridice reprezintă o situație de certitudine juridică care se extinde în viitor și este în favoarea unei persoane bazată, de obicei pe un act judecătoresc, ori pe un alt eveniment ori act ca izvor de drept, indiferent de natura juridică a acestora.

Evidențiază, că securitatea raporturilor juridice, de obicei privește o situație când o chestiune a fost soluționată și nu mai implică o nouă reexaminare, iar încălcarea securității raporturilor juridice - constituie invalidarea acelei certitudini care rezultă într-o soluție contrară beneficiului persoanei sau situația când soluția nu a fost re-versată legal dar a pierdut din efectele sale încât a afectat în esență beneficiul de care se bucură persoană.

Astfel, din analiza primară a deciziei de regularizare denotă, că aceasta nu corespunde cerințelor de motivare, stabilite la art. 118 și art. 124 din Codul administrativ, în sensul că, în decizia de regularizare nu au fost indicate concluziile organului vamal ce au condiționat încasarea sumei de ***** lei, nefiind clară nici modalitatea de calculare a taxelor vamale restante și a penalității.

Remarcă, că în decizia de regularizare, s-a făcut trimitere la procesul-verbal de reverificare, însă, aceste trimiteri nu confirmă în nici un mod corespunderea deciziei contestate cu dispozițiile art. 118 din Codul administrativ.

Consideră, că în cazul dat o examinare superficială a înscrisurilor cauzei, denotă că organul vamal nu a respectat propriile operațiuni/acțiuni întreprinse la validarea declarației vamale depuse de Întreprinderea cu Capital Străin „Farmina" Societatea cu Răspundere Limitată pe parcursul anului 2021, sau, organul vamal a supus verificării declarațiile vamale prezentate de declarant, a examinat actele prezentate aferente declarației vamale și a validat declarațiile vamale, fără a invoca că codul marfar la care au fost declarate mărfurilor, nu corespunde Nomenclaturii Combinate a Mărfurilor.

Reclamanta Întreprinderea cu Capital Străin „Farmina" Societatea cu Răspundere Limitată solicită anularea actului administrativ individual defavorabil - decizia de regularizare nr.275 din 02.08.2024, emisă de Biroul Vamal Sud, anularea actului administrativ individual defavorabil - decizia Serviciului Vamal al Republicii Moldova de refuz în admiterea cererii prealabile privind contestarea și anularea deciziei de regularizare nr. 275 din 02.08.2024, comunicată prin scrisoarea nr. 11577 din 13.09.2024, anularea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 21/3 din 18.07.2024, întocmit de către Biroul Vamal Sud.

La 04 noiembrie 2024 șeful Biroului vamal Sud, Antonia Vidrașco, a depus referință la acțiunea înaintată în instanța de contencios administrativ, prin care solicită respingerea cererii de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Farmina" Societatea cu Răspundere Limitată în instanța de contencios administrativ cu privire la anularea actelor administrative emise de Biroul Vamal Sud și Serviciul Vamal, ca fiind neîntemeiată.

În motivarea referinței a invocat că în perioada 21.05.2024-17.07.2024, de către Secția control ulterior a fost efectuată în privința agentului economic Întreprinderea cu Capital Străin „Farmina" Societatea cu Răspundere Limitată reverificarea declarației vamale nr. ***** din 26.10.2021, privind verificarea corectitudinii atribuirii codului mărfii (*****).

Susține, că în cadrul reverificării au fost constatate următoarele: prin declarația vamală nr. ***** din 26.10.2021, a fost importată pe teritoriul vamal al Republicii Moldova, marfă clasificată la poziția tarifară 3004 90 - medicamente condiționate pentru vânzarea cu amănuntul: oftalmodec, chlorophylin-OZ, mucaltin, etamzilat, mezaton.

Invocă, că pentru importul mărfii menționate supra, agentul economic a solicitat regimul vamal 4200- importul definitiv a mărfurilor străine care fac obiectul scutirii de la drepturile de import.

Relevă, că în baza art. 96 lit. b), poziția 2 și 3 din Codul fiscal nr. 1163 din 24.04.1997 marfa a beneficiat de tratament tarifar favorabil scutirea 600 cota redusă TVA (8%) la importul medicamentelor, de la pozițiile tarifare 3001-3004 și a mărfurilor de la pozițiile tarifare 3005,

300610, 300620000, 300630000, 300640000, 300660000, 300670000, 370790, 380894, 382100000, 382200000, 4014, 401511000, 481890100, 900110900, 900130000, 900140, 900150, 901831, 901832, 901839000.

În vederea stabilirii codului tarifar corect a mărfii importate, în cadrul controlului ulterior a fost solicitată asistența Serviciului Clasificarea Mărfii, care a constatat clasificarea eronată a mărfurilor. Astfel, în temeiul Legii nr. 172 din 25.07.2014 privind aprobarea Nomenclaturii combinate a mărfurilor, cap. 17, cap. 22, cap. 33, reguli generale de interpretare a Nomenclaturii combinate aplicate reg. 1 și 6 a fost emis aviz privind clasificarea mărfurilor nr. 28/26-0615245-05 din 02.07.2024.

Potrivit avizului menționat a fost emisă concluzia, că marfa Chlorophylyn-OZ comprimate de supt se clasifică la subpoziția tarifară 1704 90 550 marfa Chlorophylyn-OZ soluție alcoolică 10mg/ml-se clasifică la subpoziția tarifară 220890 690 marfa Chlorophylyn-OZ soluție uleioasă 20 mg/ml-se clasifică la subpoziția tarifară 330499 000.

Întru argumentarea motivelor pentru modificarea codului tarifar pentru marfa importată, Biroul Vamal Sud menționează următoarele: 1. Chlorophylyn-OZ comprimate de supt-reprezintă comprimat plat cilindrice de culoare verde 12.5 mg și 25 mg. Utilizare în afecțiuni ale căilor respiratorii superioare (tonzilite, faringite, laringite), de asemenea stomatite aftoase și ulceroase. Compoziție: substanță activă extract dens de chlorofilipt, zahăr, acid ascorbic, stearat de calciu. Doza nictemerală pentru adulți este de 25 mg (1 comprimat) 5 ori pe zi. Frecvența de administrare-1 comprimat de 4-5 ori pe zi. Comprimatele se țin în cavitatea până la absorbție totală. Cura de tratament- 7 zile. Deoarece Nota (c) la Capitolul 17 exclude din Capitolul 17 medicamentele și alte produse de la capitolul 30, pentru clasificarea produsului vizat trebuie luată în considerare faptul că clasificarea mărfii la poziția tarifară 3004 este condiționată de întrunirea condițiilor prevăzute la Nota complimentară 1 de la capitolul 30 care stipulează „Poziția 3004 cuprinde preparatele pe bază de plante medicinale și preparatele pe bază următoarelor substanțe active: vitamine, minerale, aminoacizi esențiali și acizi grași, condiționate pentru vânzarea cu amănuntul. Aceste preparate se clasifică la poziția 3004 în cazul în care etichetarea, ambalarea sau modul de utilizare au înscrise următoarele indicații: (a) bolile, afecțiunile sau simptomele acestora, împotriva cărora produsul este utilizat (b) concentrația substanței active sau a substanțelor active pe care le conțin (c) posologia (d) modul de administrare.

Totodată, explică, că NESA de la poziția tarifară 3004 stipulează „Totuși, preparatele prezentate sub formă de pastile pentru gât sau de bomboane contra tusei, constituie în principal din zahăr (chiar aditivat cu alte substanțe alimentare cum sunt: gelatina, amidonul sau făina) și agenți aromatizați (inclusiv substanțe având proprietăți medicinale ca alcoolul benzilic, mentolul, eucaliptolul și balsamul de tolu) se clasifică la poziția 17.04. Pastilele pentru gât sau bomboanele contra tusei ce conțin substanțe care au proprietăți medicinale, altele decât agenții aromatizați, se clasifică la această poziție dacă sunt prezentate sub formă de doze sau condiționate pentru vânzarea cu amănuntul, cu condiția că proporția acestor substanțe în fiecare pastilă sau bomboană să fie de așa natură încât să poată fi utilizată în scopuri terapeutice sau profilactice”.

Totodată, NENC la Capitolul 30, Nota complementară, indică: „prin preparate pe bază de plante se înțeleg preparatele pe bază de una sau mai multe substanțe active produse prin supunerea plantei sau a unei părți a acesteia la operații ca: uscare, măcinare, extracție sau purificare.

Notează, că prin substanță activă se înțelege o substanță chimică un grup de substanțe chimic definite (de exemplu alcaloizi, polifenoli, antociani) sau un extract din plante, iar aceste

substanțe trebuie să aibă proprietăți medicinale pentru prevenirea sau tratarea unor maladii sau afecțiuni specifice sau a simptomelor acestora”.

Relatează, că potrivit monografiilor comunitare ale plantelor elaborate de către Comitetul pentru medicamente pe bază de plante, adoptate și publicate de către Agenția Europeană pentru Medicamente s-a stabilit că frunza de eucalipt este utilizată în scop terapeutic pentru ameliorarea tusei.

Potrivit informațiilor vizate, indică că concentrația substanței active nu este de așa natură încât să poată fi utilizată în scopuri terapeutice sau profilactice.

Totodată, susține că potrivit informațiilor din internet greutatea unei pastile constituie 0,8 g masa substanței active constituie 0,025 g, iar reieșind din cele menționate se constată că masa conținutului de zahăr și altor ingrediente este 0,775g.

Consemnează, că Chlorophylyn-Oz soluție alcoolică 10mg/ml-lichid transparent de culoare verde este utilizat în tratamentul maladiilor provocate de tulpinile stafilococice rezistente la antibiotice, boala arșilor, ulcere trofice și ulcere trenante ale membrelor și a disbiozelor stafilococice ale intestinelor și sanarea purtărilor de stafilococi, eroziuni ale colului uterin, tratamentului complex al stărilor septice postoperatorii, postpartum și de altă geneză. Compoziție: substanță activă extract dens de chlorofilipt (10,76:1) și etanol 93%. Preparatul se administrează: oral la purtătorii de stafilococi în intestin și pentru profilaxia complicațiilor postoperatorii cîte 5 ml soluție alcoolică de 1 % dizolvată în 30 ml apă, de 3 ori pe zi cu 40 minute înainte de masă, zilnic, local în tratamentul arsurilor și ulcerelor trafice soluția alcoolică 1% se dizolvă în raport de 1:5 cu soluție novacainã 0,25%, în tratament eroziunii colului se prelucrarea cu soluția de 1% Chlorophylin-Oz canalul colului uterin.

Susține, că reieșind din caracteristicile vizate și dat fiind faptul că Nota 1 (e) la Capitolul 22 exclude din capitolul 22 medicamentele de la pozițiile 3003 și 3004 pentru clasificarea produsului vizat trebuie luată în considerare că clasificarea mărfii la poziția tarifară 3004 este condiționată de întrunirea condițiilor prevăzute la Nota complimentară 1 de la capitolul 30, iar potrivit informațiilor pentru consumator preparatul este indicat pentru tratamentul complex a diverselor boli iar raportul substanței active și etanol este de 1:10,76.

Subsidiar, indică că conform monografiilor comunitare ale plantelor, elaborate de către Comitetul pentru medicamente pe bază de plante (HMPC), adoptate și publicate de către Agenția Europeană pentru Medicamente (AEM), s-a stabilit că tinctura frunzei de eucalipt este utilizată în scop terapeutic, în raport de 1:5 substanță pe bază de plantă la solvent de extracție etanol 68-80% v/v. Potrivit informațiilor vizate concentrația substanței active nu este de așa natură încât să poată fi utilizată în scopuri terapeutice sau profilactice. Conform NESA la poziția tarifară 2208 pct. (16) se stipulează: „Băuturile spirtoase, denumite uneori suplimente alimentare, sunt menite să mențină organismul în stare bună de sănătate.

Susține, că acestea pot avea la bază de exemplu, extracte din plante, concentrate de fructe, lecitină, substanțe chimice etc și să fie suplimentat cu vitamine sau compuși din fier”.

Totodată, NENC la Capitolul 22, Considerații generale indică „Se clasifică la acest capitol-cu condiția să nu fie vorba de medicamente-preparate tonice ce se consumă direct ca băuturi, chiar dacă în cantități mici, de exemplu cu linguriță”.

În ceia ce privește Chlorophylyn-Oz soluție uleioasă 20 mg/ml, soluție uleioasă de culoare verde închis, explică că utilizată în tratamentul maladiilor cauzate de stafilococi rezistenți la antibiotice: eroziuni ale colului uterin, arsuri, ulcere trofice. Compoziție extract dens de clorofilipt 20 mg și ulei de porumb, iar modul de administrare: tifon îmbibat cu soluția de Chiorophyllin-OZ se aplică local pe suprafețele afectate.

Menționează, că reieșind din caracteristicile vizate urmează a fi luate în considerare următoarele poziții tarifare: 3004 „Medicamentele (cu excepția produselor de la pozițiile 3002, 3005 sau 3006), constituite din produse amestecate sau neamestecate, preparate în scopuri terapeutice sau profilactice, prezentate sub formă de doze (inclusiv cele care se administrează transdermic) sau condiționate pentru vânzarea cu amănuntul”; 3304 „Preparate pentru întreținerea sau îngrijirea pielii (altele decât medicamentele).

Relatează, că clasificarea la poziția tarifară 3004 ca medicament este condiționată de întrunirea condițiilor prevăzute la Nota complimentară 1 de la capitolul 30, potrivit prospectului produsului conține 0,4 ml extract de clorofilipt și ulei de porumb 19,6 ml.

Conform monografiilor comunitare ale plantelor, elaborate de către Comitetul pentru medicamente pe bază de plante (HMPC) adoptate și publicate de către Agenția Europeană pentru medicamente (AEM) s-a stabilit că concentrația substanței active nu este de așa natură încât să fie utilizată în scopuri terapeutice sau profilactice. Astfel, condiția referitor la doza substanței active ce asigură acțiunea terapeutică sau profilactică nu este întrunită.

Remarcă, că în urma stabilirii faptului că mărfurile importate nu pot fi clasificate la poziția tarifară ***** „Medicamentele (cu excepția produselor de la pozițiile 3002, 3005 sau 3006), constituite din produse amestecate sau neamestecate, preparate în scopuri terapeutice sau profilactice, prezentate sub formă de doze (inclusiv cele care se administrează transdermic) sau condiționate pentru vânzarea cu amănuntul”, pe motiv că doza substanței active ce asigură acțiunea terapeutică sau profilactică nu este întrunită.

Din considerentele expuse supra, Biroul Vamal Sud a clasificat mărfurile la alte poziții tarifare expuse în felul următor: poziția tarifară 1704, Produse zaharoase care nu conțin cacao (inclusiv ciocolată albă); poziția tarifară *****- Pastile pentru gât și dropsuri contra tusei -15; poziția tarifară 2208, Alcool etilic nedenaturat, cu titru alcoolic volum sub 80% vol.; distilate, rachiuri, lichioruri și alte băuturi spirtoase; poziția tarifară *****, Alte băuturi spirtoase,1 alc. 100%, 0,5 €/l alcool absolut, 3304, produse de înfrumusețare sau de machiaj și preparate pentru întreținerea sau îngrijirea pielii (altele decât medicamentele), inclusiv preparate de protecție împotriva soarelui și preparate pentru bronzare; preparate pentru manichiură sau pedichiură; poziția tarifară *****, altele 6,5. Dat fiind faptul că subpozițiile tarifare ***** și respectiv ***** la care se clasifică marfa aferentă declarației vamale nr. ***** din 26.10.2021.

Relevă, că Chlorophylyn-Oz comprimate de supt, Chlorophylyn-Oz soluție alcoolică 10mg/ml, Chlorophylyn-Oz soluție uleioasă 20 mg/ml - nu se încadrează în reglementările aplicabile scutirii 600, iar cota redusă a TVA (8%) nu putea fi aplicată la momentul perfectării declarațiilor vamale. Astfel, a fost aplicată legislația bazată pe principii generale de impozitare conform art. 96 lit. a) Cod fiscal, fapt ce a constituit apariția datoriei vamale, prin emiterea deciziei de regularizare nr. 275 din 02.08.2024, prin care a fost stabilită datoria vamală în mărime de ***** lei.

Astfel, analizând explicațiile Notelor explicative ale Sistemului Armonizat de descriere și codificare a mărfurilor, în raport cu circumstanțele de fapt ale speței constatate supra, comunică că din cererea de chemare în judecată nu au fost identificate careva temeiuri de anulare a actelor administrative individuale defavorabile, fapt pentru care Biroul Vamal Sud solicită respingerea cererii de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Farmina” Societatea cu Răspundere Limitată a, ca fiind neîntemeiată.

Reprezentantul reclamantului, Alexandru Balica, în cadrul ședinței de judecată a susținut și a solicitat admiterea acțiunii în contencios administrativ, menționând că prin modificarea încadrării tarifare a mărfii importate de la poziția 3004 la o altă poziție, organul vamal, contrar

actelor eliberate de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale și anume, Certificatul de înregistrare a medicamentului și Autorizația de import și-a permis să recalifice produsul importat din medicamente în ”pastile pentru gât și dropsuri contra tusei”, ”produse de înfrumusețare sau de machiaj” și „băuturi. Or, din momentul când produsul a fost clasificat oficial ca medicament, fiind inclus în Nomenclatorul de stat al medicamentelor, și i-a fost atribuit un cod tarifar conform Nomenclaturii combinate a mărfurilor de către autoritatea publică competentă (Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale), organul vamal nu are autoritatea de a interveni și de a recalifica produsul la o altă categorie tarifară, la caz preparat alimentar.

Reprezentantul Biroului vamal Sud, Vascan Irina, în cadrul ședinței de judecată, a solicitat respingerea acțiunii, susținând referința depusă.

Aprecierea instanței de judecată:

Audiind opinia participanților la proces în raport cu materialele cauzei, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite acțiunea în contencios administrativ depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Farmina” Societatea cu Răspundere Limitată împotriva Serviciului Vamal și Biroului vamal Sud, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Conform art. 2 alin. (1) din Codul administrativ, prevederile prezentului cod determină statutul juridic al participanţilor la raporturile administrative, atribuţiile autorităţilor publice administrative şi ale instanţelor de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ, drepturile şi obligaţiile participanţilor în procedura administrativă şi cea de contencios administrativ.

Conform art. 3 din Codul administrativ, Legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Conform art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 18 din Cod administrativ, interesul public vizează ordinea de drept, democraţia, garantarea drepturilor şi a libertăţilor persoanelor, precum şi obligaţiile acestora, satisfacerea necesităţilor sociale, realizarea competenţelor autorităţilor publice, funcţionarea lor legală şi în bune condiţii.

Potrivit art. 22 alin.(1) din Codul administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sînt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art. 93 alin. (1) din Codul administrativ, fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia.

Conform art. 207 din Cod administrativ, (1) instanţa verifică din oficiu dacă sînt întrunite condiţiile pentru admisibilitatea unei acţiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acţiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. (2) Acţiunea în contencios administrativ se declară

inadmisibilă în special cînd: a) există o hotărîre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleaşi părţi, cu acelaşi obiect şi pe aceleaşi temeiuri de drept; b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunţat la acţiune sau şi-a retras acţiunea într-un litigiu între aceleaşi părţi, cu acelaşi obiect şi pe aceleaşi temeiuri de drept sau că între parţi s-a încheiat o tranzacţie de împăcare; c) la aceeaşi sau la altă instanţă de judecată se examinează o acţiune între aceleaşi părţi, cu acelaşi obiect şi pe aceleaşi temeiuri de drept; d) acţiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209; e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17; f) nu sînt întrunite condiţiile prevăzute la art.208; g) acţiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens; h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerinţelor prevăzute la art.211 alin.(1) şi (2) şi art.212 alin.(1) şi reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanţa de judecată. (3) Declararea acţiunii ca inadmisibilă în baza temeiurilor specificate la alin.(2) lit.a)–e) exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiaşi reclamant cu aceeaşi acţiune. (4) Declararea acţiunii ca inadmisibilă în baza temeiurilor specificate la alin.(2) lit.f) – h) nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiaşi reclamant cu aceeaşi acţiune.

Potrivit art. 208 alin. (1) din Codul administrativ, până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepţiile prevăzute de lege.

În conformitate cu art. 19 Cod administrativ, cererea prealabilă este instituția care oferă o cale de soluționare prejudiciară a litigiilor administrative.

Conform art. 162 alin. (1) Cod administrativ, procedura prealabilă urmărește scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale.

Dispozițiile legale citate enunță temeiurile de bază de admisibilitate a cererii de chemare în judecată formulată în instanța de contencios administrativ: I. prezența unui act administrativ individual defavorabil (dispoziție, decizie sau altă măsură oficială) întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, comunicat destinatarului; II. III. IV. V. VI. competența jurisdicțională materială și teritorială a instanței de judecată pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ; respectarea cerințelor de formă și conținut a acțiunii în contencios administrativ; respectarea procedurii prealabile; respectarea termenului de înaintare a acțiunii; prezența unui drept vătămat căruia i s-a adus atingere prin activitate administrativă.

Reieșind din dreptul subiectiv al subiectului afectat, care la fel a fost predeterminat de legiuitor şi care a fost formulat astfel - orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanţei de contencios administrativ competente pentru a obţine anularea actului, recunoaşterea dreptului pretins şi repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Fiind investită cu atribuția cercetării stării de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, în temeiul art. art. 22 și 219 din Codul administrativ, instanța de judecată reține că obiect al examinării prezentei cauze în instanța de contencios administrativ îl constituie anularea actului administrativ individual defavorabil.

Conform art. 45 alin.(8) din Codul vamal, prin derogare de la prevederile Codului administrativ, în caz de dezacord cu decizia aparatului central al Serviciului Vamal referitoare la cererea prealabilă, acţiunea în contencios administrativ se înaintează în instanţa de judecată în a cărei rază teritorială este amplasat biroul vamal emitent al actului administrativ sau aparatul central al Serviciului Vamal, în cazul emiterii actului administrativ de către acesta.

În privința competenței instanței de judecată la examinarea acțiunii în contencios administrativ se constată că competența, în conformitate cu prevederile art. 191 alin. (1) și art. 196 alin. (1) Cod administrativ, revine Judecătoriei Cahul (sediul Central). Prin urmare acțiunea este depusă cu respectarea prevederilor art. 191 alin. (1), art. 192 alin. (2) și art. 196 alin. (1) din Codul administrativ.

Din actele cauzei și explicațiile participanților la proces, se atestă că la data de 02 august 2024, de către Biroul Vamal Sud a fost emisă decizia de regularizare nr.275.

De către reprezentantul reclamantei Întreprinderea cu Capital Străin „Farmina" Societatea cu Răspundere Limitată, administrator Guțan Ghenadie a fost depusă cererea prealabilă înregistrată la Serviciul Vamal cu nr.23431 din 16 august 2024.

Prin decizia nr. ***** din 13 septembrie 2024, Serviciul Vamal a informat Întreprinderea cu Capital Străin „Farmina" Societatea cu Răspundere Limitată referitor la faptul că, acțiunile Biroului Vamal Sud au fost întreprinse în conformitate cu actele normative, iar motivele pentru satisfacerea cerințelor invocate în contextul cererii nu au fost constatate, informând că în cazul dezacordului cu răspunsul dat, acțiunea în contencios administrativ se înaintează în decurs de 30 zile de la data notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă și se depune la Judecătoria Cahul (sediul Central).

Nefiind de acord cu actele emise de către autoritatea publică pârâtă, la 10 octombrie 2024, reclamanta a înaintat în instanța de judecată prezenta acțiune.

Analizând circumstanțele speței în coraport cu normele legale precitate, instanța de judecată constată că reclamanta Întreprinderea cu Capital Străin „Farmina" Societatea cu Răspundere Limitată a respectat procedura de depunere a acțiunii, precum și termenul de depunere a acțiunii în instanța de contencios administrativ, motiv pentru care instanța judecătorească constatând că acțiunea este admisibilă, va purcede la examinarea fondului acesteia.

Reieșind din dreptul subiectiv al subiectului afectat, care la fel a fost predeterminat de legiuitorul şi care a fost formulat astfel - orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanţei de contencios administrativ competente pentru a obţine anularea actului.

Fiind investită cu atribuția cercetării stării de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, în temeiul art. 22 și 219 Cod administrativ, instanța de judecată reține că obiect al examinării prezentei cauze în instanța de contencios administrativ îl constituie anularea actelor administrative individuale defavorabile.

În speță, materialele cauzei sub aspectul stării de fapt, instanța de judecată reține că, conform datelor din Registrul de Stat al Medicamentelor, ținut de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, preparatul cu denumirea comercială Chloropylin-Oz, comprimate de supt, Chloropylin-Oz soluție alcoolică 10mg/ml și Chloropylin-Oz, soluție uleioasă 20mg/ml., produse de Producătorul Compania farmaceutică "Zdorovie", *****, a fost autorizată și înregistrată la Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale ca medicamente, la toate fiind atribuit codul vamal 3004, și anume: Chloropylin-Oz, comprimate de supt, fiind introduse în Nomenclatorul de stat al medicamentelor sub numărul de înregistrare 25080 din 29.10.2018; Chloropylin-Oz soluție alcoolică 10mg/ml fiind introdus în Nomenclatorul de stat al medicamentelor sub numărul de înregistrare***** din 29.10.2018 și Chloropylin-Oz, soluție uleioasă 20mg/ml fiind introduse în Nomenclatorul de stat al medicamentelor sub numărul de înregistrare ***** di 05.12.2018.

Totodată, instanța de contencios administrativ constată că în perioada 21.05.2024-17.07.2024 Biroul vamal Sud, Secția control ulterior, a efectuat reverificarea declarației vamale nr. ***** din 26.10.2021, conform căreia Întreprinderea cu Capital Străin „Farmina" Societatea cu Răspundere Limitată în baza contractului nr. 173 din 30.12.2016 a importat în Republica Moldova medicamente, clasificând la poziția tarifară 3004 90 00 -medicamente condiționate pentru vânzarea cu amănuntul oftalmodec, chlorophylin-oz, mucaltin, etamzilat, mezaton etc.

Astfel, reprezentanții Serviciului vamal în vederea stabilirii codului tarifar corect a mărfii aferente declarației vamale nr.***** din 26.10.2021, au aplicat Avizul privind clasificarea mărfurilor nr. 28/26-06/5245-05 din 02.07.2024, conform căruia medicamente importate au fost clasificate ca alt gen de marfă: Chloropylin-Oz comprimate de supt reprezintă comprimate plat cilindrice de culoare verzi de 25 mg. Utilizate în afecțiuni ale căilor respiratorii superioare. Compoziție: substanțe active extract dens de chlorofilipt, zahăr, acid ascorbic, stearate de calciu. Comprimatele nu se vor înghiți sau mesteca, se vor ține în cavitatea bucală până la absorbție totală. Doza pentru adulți este de 25 mg (1 comprimat) de 5 ori pe zi; Chloropylin-Oz soluție alcoolică 10 mg/ml este un lichid transparent de culoare verde, reprezintă un amestec de clorofile din frunzele de eucalipt, este utilizat în tratamentul maladiilor provocate de tulpinile stafilococice rezistente la antibiotic. Compoziția: substanțe active extract dens de chlorofilipt (10,76:1) și etanol 93%; Chloropylin-Oz soluție uleioasă 20 mg/ml este un lichid uleios de culoare verde închis, este utilizat în tratamentul maladiilor cauzate de stafilococi rezistenți la antibiotic. Compoziția: extract dens de chlorofilipt 20 mg și ulei de porumb. Modul de administrare - tifon îmbibat cu soluția de Chlorophyl-Oz se aplică local pe suprafețele afectate (fila dosarului administrativ 151).

Prin procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.21/3 din 18.07.2024 în urma controlului, organul vamal a constatat că, marfă urmează a fi reclasificată la următoarele poziții tarifare: Chloropylin-Oz comprimate de supt - clasificată ca marfa "pastile pentru gât și dropsuri contra tusei" la subpoziția tarifară *****; Chloropylin-Oz soluție alcoolică 10 mg/ml - clasificată ca marfă "alte băuturi alcoolice" la subpoziția tarifară *****; Chloropylin-Oz soluție uleioasă 20 mg/ml - clasificată ca marfă "produse de înfrumusețare sau de machiaj" la subpoziția tarifară *****.

Instanța de contencios administrativ denotă faptul, că organul vamal a concluzionat că, subpozițiile tarifare ***** și respectiv ***** la care se clasifică marfa aferentă declarației vamale nr. ***** din 26.10.2021, Chloropylin-Oz comprimate de supt, Chloropylin-Oz soluție alcoolică 10mg/ml și Chloropyin-Oz soluție uleioasă 20 mg/ml, nu se încadrează în reglementările aplicabile scutirii 600, iar cota redusă a TVA (8%) nu putea fi aplicată la momentul perfectării declarațiilor vamale. Astfel, urmează a fi aplicată legislația bazată pe principii generale de impozitare conform art. 96 alin. a) Cod Fiscal nr. 1163/1997 TVA 20%. Astfel, în rezultatul revizuirii pozițiilor tarifare a mărfurilor menționate importate, Biroul Vamal Sud a calculat drepturi de import suplimentare, în suma totală de ***** lei (proceduri vamale - ***** lei, taxa vamală- ***** lei, acciz- ***** lei și TVA 20% - ***** lei). Majorarea de întîrziere pentru neachitarea în termen a plăților vamale prevăzute la art. 118 Cod vamal nr.95/2021 și art.228 Cod fiscal nr.1163/1997, va fi calculată la data întocmirii deciziei de regularizare (fila dosarului administrativ 155-157).

Drept consecință a fost perfectat-procesul verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 21/3 din 18.07.2024, în temeiul căruia, Biroul Vamal Sud a emis decizia de regularizare nr. 275 din 02 august 2024, prin care în temeiul art. 127^{11} alin. (1) lit. a) Cod Vamal al Republicii Moldova, Legea nr.1149- XIV din 20.07.2000, art. 1 alin. (4), art. 109 alin. (6), art. 118, art. 341,

art. 345, art. 352, art. 354, art.356, art. 427 alin. (10) cod vamal nr. 95 din 24 august 2021, anexa nr. 2 a Legii nr. 1380 din 20.11.1997,Lgea nr. 172 din 25.07.2014, art. 96 lit. a) , art. 100 art. 228, anexa nr. 1 al Titlul IV Cod fiscal nr. 1163-XIII din 24.04.1997, au fost recalculate obligații vamale în sumă totală de ***** lei dintre care ***** lei au fost calculate în calitate de drepturi de import suplimentare în urma revizuirii pozițiilor tarifare, iar suma de *****lei, penalitatea calculată pentru neachitarea benevolă a datorie vamale (fila dosarului administrativ 141).

La data de 16 august 2024, „Întreprinderea cu Capital Străin „Farmina" Societatea cu Răspundere Limitată a depus cerere prealabilă către Serviciul Vamal, solicitând anularea deciziei de regularizare nr. 275 din 02 august 2024, anularea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.21/3 din 18.07.2024 întocmit de Biroul Vamal Sud, suspendarea executării decizie de regularizare nr.275 din 02.08.2024 (fila dosarului 25-32).

Prin răspunsul Serviciului Vamal nr.28/11-10714 din 22.08.2024, reclamanta Întreprinderea cu Capital Străin „Farmina" Societatea cu Răspundere Limitată a fost informat că, în conformitate cu prevederile art.172 Cod administrativ, Serviciul Vamal a dispus suspendarea executării deciziei de regularizare nr.275 din 02.08.2024, emisă de Biroul Vamal Sud, până la examinarea cererii prealabile și adoptarea unei decizii asupra acesteia (fila cauzei 32).

Prin actul administrativ adoptat în procedura prealabilă, nr. 28/11-11577 din 13.09.2024 Serviciul Vamal a respins solicitările înaintate de Întreprinderea cu Capital Străin „Farmina" Societatea cu Răspundere Limitată (fila dosarului 33-34).

Nefiind de acord cu decizia autorității publice, la 11 octombrie 2024, Întreprinderea cu Capital Străin „Farmina" Societatea cu Răspundere Limitată s-a adresat în instanța de judecată cu acțiune în contencios administrativ (fila dosarului 3-16).

În conformitate cu art. 69 alin. (1) și (2) Cod administrativ, procedura administrativă se inițiază la cerere sau din oficiu. Procedura administrativă inițiată din oficiu începe odată cu efectuarea primei acțiuni procedurale, iar cea inițiată la cerere se consideră inițiată din momentul depunerii cererii. În cazul depunerii unei petiții, autoritatea publică este obligată să inițieze o procedură administrativă.

În conformitate cu art. 70 alin. (1) și (2) Cod administrativ, dacă inițiază o procedură administrativă din oficiu, autoritatea publică informează în scris participanții despre aceasta în decursul unui termen rezonabil. Dacă inițiază o procedură administrativă la cerere și la procedură participă și alte persoane, autoritatea publică îi informează în scris, în decursul unui termen rezonabil, despre procedura inițiată.

În conformitate cu art. 181^1 Cod vamal, controlul ulterior se bazează pe administrarea riscurilor, este efectuat imperativ în scopuri vamale în vederea asigurării aplicării corecte a legislației și confirmării sau infirmării conformării declarantului la aceasta. Controlul ulterior este efectuat de organele vamale, conform procedurii stabilite de Guvern, prin auditul postvămuire sau reverificarea declarației vamale, pe o perioadă ce nu depășește termenul de prescripție stabilit la art. 127 alin. (10).

În temeiul art. 141^2 alin. (1) și (2) din Codul vamal nr.1149 din 20.07.2000, clasificarea mărfurilor se efectuează de către declarant. Ea constă în stabilirea, pentru mărfurile declarate organelor vamale, a unui cod conform Nomenclaturii combinate a mărfurilor şi normelor metodologice existente. În caz de clasificare incorectă a mărfurilor, organele vamale au dreptul să efectueze de sine stătător clasificarea lor în corespundere cu Nomenclatura combinată a mărfurilor şi normele metodologice existente, prin emiterea deciziei de clasificare a mărfurilor. Procedura de emitere a deciziei de clasificare a mărfurilor în corespundere cu Nomenclatura combinată a mărfurilor se stabilește de către Serviciul Vamal.

În temeiul art. 181^1 alin.(4) Cod vamal (în redacția Codului vamal nr. 1149-XIV din 20.07.2000) în termenul prevăzut la alin.(2), organul vamal verifică orice document, registru şi evidență referitoare la mărfurile provenite din comerțul internațional sau la alte operațiuni comerciale anterioare sau ulterioare aferente acestor mărfuri. Controlul poate fi efectuat la sediul declarantului, al oricărei alte persoane interesate, direct sau indirect, din punct de vedere profesional în operațiunile menționate sau la sediul oricărei alte persoane care se află în posesia acestor documente, date sau mărfuri ori deține informații în legătură cu acestea. De asemenea poate fi efectuat controlul fizic sau prelevarea de eșantioane ale mărfurilor dacă acestea mai pot fi identificate.

Deci, în exercitarea acestui drept, organele vamale pot verifica orice document, referitoare la mărfurile declarate, la operațiunea de import și pot face un control fizic al mărfurilor.

Prin Legea nr. 267 din 23 decembrie 2011, pentru modificarea şi completarea unor acte legislative, în vigoare la 13 ianuarie 2012, a fost introdusă în Codul Vamal al RM Secțiunea 29^1 „Controlul ulterior", art. 202^1 – 202^9 Cod vamal.

În conformitate cu prevederile art. 202^2 din Codul vamal, statuează că, (1) reverificarea declarației vamale se efectuează la oficiul organului vamal, este una dintre formele controlului ulterior și constă în verificarea, după acordarea liberului de vamă, a corectitudinii și caracterului complet al informațiilor furnizate într-o declarație vamală, precum și a existenței și conformității documentelor justificative anexate la aceasta, necesare plasării mărfurilor într-o destinație vamală, a altor documente aferente operațiunilor verificate de care dispune organul vamal, alt organ cu atribuții de administrare fiscală sau alte instituții și persoane. (2) Reverificarea declarației vamale se efectuează de către organele vamale conform procedurii stabilite de Guvern. (3) În procesul efectuării reverificării declarației vamale, organele vamale pot utiliza informații și date inclusiv din bazele de date automatizate și programele informaționale de administrare a riscurilor. (4) Cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (5), controlul ulterior prin reverificare a declarației vamale se efectuează fără întocmirea procesului-verbal de reverificare. (5) În cazul depistării unor erori și/sau divergențe între informațiile din declarațiile vamale și cele din documentele verificate, ce conduc la apariția, modificarea și/sau anularea obligației vamale, organul vamal este obligat să comunice despre aceasta plătitorului vamal prin întocmirea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale.

Conform art. 127^{13} alin. (1) Cod vamal (în redacția valabilă la data desfășurării procedurii administrative), decizia de regularizare reprezintă un document de o formă stabilită de Serviciul Vamal, întocmit de organele vamale, care servește drept dovadă a apariției și/sau anulării obligației vamale, a restituirii drepturilor de import sau de export plătite ori percepute în plus și a măsurilor de politică economică și care este executoriu din momentul aducerii acesteia la cunoștință plătitorului vamal.

Instanţa reţine, că la 26 octombrie 2021 operatorul economic Întreprinderea cu Capital Străin „Farmina" Societatea cu Răspundere Limitată, în baza contractului nr. 173 din 30.12.2016 încheiat cu producătorul ООО «опытный завод «ГНЦЛС», ţara de origine *****, orașul *****, fiind efectuat importul de medicamente Chloropylin-Oz, comprimate de supt, Chloropylin-Oz, soluție alcoolică 10 mg/ml și Chloropylin-Oz, soluție uleioasă 20 mg/ml.

La data de 26 octombrie 2021, în baza declarației vamale nr. 2080I60775, a fost inițiată procedura de vămuire a mărfurilor importate de către Întreprinderea cu Capital Străin „Farmina" Societatea cu Răspundere Limitată, au fost calsificate la poziția tarifară 3004 9000-medicamente condiționate pentru vînzarea cu amănuntuloftolmologic, chlorophylin-oz, mucaltin, etamzilat, mezaton (fila dosarului 115-118).

Potrivit actelor anexate la materialele cauzei instanța de judecată atestă, că prin răspunsul Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale nr.Rg02-006431 din 04 decembrie 2024, a confirmat emiterea autorizației de import în perioada anului 2021, pentru produsele Chloropylin-Oz, comprimate de supt, Chloropylin-Oz, soluție alcoolică 10 mg/ml, Chloropylin-Oz, soluție uleioasă 20 mg/ml, fiind remisă autorizația de import cu nr.2013/21-AM din 09 iunie 2021 eliberată operatorului economic Întreprinderea cu Capital Străin „Farmina" Societatea cu Răspundere Limitată (fila dosarului 101, 105).

Instanța de judecată reține, că bunurile importate de către reclamanta economic Întreprinderea cu Capital Străin „Farmina" Societatea cu Răspundere Limitată au fost înregistrate la Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale ca medicamente, la toate fiind atribuit codul vamal 3004: 1) Chloropylin-Oz, comprimate de supt, înregistrat la 29.10.2018, nr. de înregistrare 25080; 2) Chloropylin-Oz, soluție alcoolică 10 mg/ml, înregistrat la 29.102018, nr. de înregistrare *****; 3) Chloropylin-Oz, soluție uleioasă 20 mg/ml, înregistrat la 05.12.2018, nr. de înregistrare ***** (fila dosarului 100).

Asemenea, la materialele cauzei de către reprezentantul reclamantei economic Întreprinderea cu Capital Străin „Farmina" Societatea cu Răspundere Limitată a fost anexată extrasul din Nomenclatorul de stat al medicamentelor, unde asemenea se regăsesc medicamentele, la toate fiind atribuit codul vamal 3004: 1) Chloropylin-Oz, comprimate de supt, înregistrat la 29.10.2018, nr. de înregistrare *****; 2) Chloropylin-Oz, soluție alcoolică 10 mg/ml, înregistrat la 29.102018, nr. de înregistrare *****; 3) Chloropylin-Oz, soluție uleioasă 20 mg/ml, înregistrat la 05.12.2018, nr. de înregistrare *****, data aprobării prețului de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor fiind 31 mai 2021 (fila dosarului 51).

În corespundere cu art.8 alin. (2) din Legea cu privire la activitatea farmaceutică nr. 1456-XII din 25.05.1993, Nomenclatorul de stat serveşte drept bază pentru elaborarea Clasificatorului medicamentelor, utilizat în diverse sisteme informaţionale automatizate, şi este ţinut de Agenţia Medicamentului şi Dispozitivelor Medicale.

Articolul 9^1 alin.(1) din aceeași lege prevede, că Agenţia Medicamentului şi Dispozitivelor Medicale este o autoritate administrativă centrală, din subordinea Guvernului, cu statut de persoană juridică, competentă în domeniul medicamentelor, dispozitivelor medicale şi activităţii farmaceutice, care exercită controlul de stat şi supravegherea activităţii farmaceutice a persoanelor fizice şi persoanelor juridice, indiferent de tipul de proprietate.

De asemenea, Legea cu privire la activitatea farmaceutică nr.1456 din 25.03.2023 definește următoarele noțiuni: autorizare – proces de expertiză, de omologare şi de înregistrare a medicamentelor, a altor produse farmaceutice şi parafarmaceutice; înregistrare – proces de elaborare şi emitere a ordinului Agenţiei Medicamentului şi Dispozitivelor Medicale, de întocmire şi eliberare a Certificatului de înregistrare a medicamentului şi de înscriere a acestuia în Nomenclatorul de stat al medicamentelor, în urma cărui fapt se permite punerea pe piaţă a medicamentului şi folosirea acestuia în practica medicală.

Prevederile art.11 din Legea cu privire la activitatea farmaceutică nr.1456 din 25.05.1993, statuează că, (1) Modul de autorizare a medicamentelor se stabileşte de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale. Denumirile medicamentelor, autorizate spre utilizare în practica medicală, inclusiv a celor de import, se includ în Nomenclatorul de stat. (21) Certificatul de înregistrare a medicamentului se eliberează pentru medicamentele care îndeplinesc condiţiile de calitate, eficacitate şi siguranţă prevăzute în actele normative ale Guvernului.

În baza art.23 din Legea cu privire la activitatea farmaceutică nr. 1456-XII din 25.05.1993, (1) importul medicamentelor neînregistrate, altor produse farmaceutice şi parafarmaceutice şi materiei prime medicamentoase neînregistrate, realizat în scopul înregistrării, se efectuează în baza autorizaţiei eliberate de Agenţia Medicamentului şi Dispozitivelor Medicale.

(2) Modul de solicitare, acordare, suspendare şi retragere a autorizaţiei de import al medicamentelor neînregistrate în scopul înregistrării prevăzute de prezenta lege pentru agenţii economici se stabileşte de Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activităţii de întreprinzător în partea în care nu este reglementat de prezenta lege.

(3) Pentru obţinerea autorizaţiei de import al medicamentelor neînregistrate în scopul înregistrării, solicitantul depune la Agenţia Medicamentului şi Dispozitivelor Medicale:

a) o cerere ce conţine: denumirea, forma juridică de organizare, IDNO-ul întreprinderii sau al organizaţiei ori numele, prenumele, adresa şi IDNP-ul persoanei fizice solicitante; denumirea produsului;

b) copia contractului de vînzare-cumpărare.

(4) Agenţia Medicamentului şi Dispozitivelor Medicale eliberează gratis solicitantului autorizaţia de import al medicamentelor:

a) în termen de 10 zile lucrătoare de la data depunerii cererii – pentru autorizarea importului medicamentelor înregistrate;

b) în termen de 30 de zile lucrătoare de la data depunerii cererii – pentru autorizarea importului medicamentelor neînregistrate.

(5) Autorizaţia de import al medicamentelor neînregistrate este valabilă pentru o perioadă de 6 luni de la data emiterii, iar autorizaţia de import al medicamentelor înregistrate este valabilă pe o perioadă de un an de la data emiterii.

(6) Importul medicamentelor înregistrate, exportul şi reexportul medicamentelor, altor produse farmaceutice şi parafarmaceutice şi materiei prime medicamentoase se efectuează în conformitate cu legislaţia în vigoare.

În temeiul art.6 alin.(4) lit. a) din Legea cu privire la medicamente nr.1409 din 17.12.1997, Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale are următoarele atribuţii: a) expertizează, omologhează, înregistrează medicamentele, editează şi ţine Nomenclatorul de stat de medicamente; b) controlează şi supraveghează calitatea medicamentelor.

În temeiul art.14 alin.(1) din Legea cu privire la medicamente nr.1409 din 17.12.1997, autorizarea medicamentelor fabricate în Republica Moldova şi a celor de import se face în baza rezultatelor expertizei materialelor respective, efectuată de către Agenţia Medicamentului şi Dispozitivelor Medicale.

În conformitate cu pct. 7 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, Agenția exercită următoarele funcții: 1) autorizarea (expertiza, omologarea și înregistrarea) medicamentelor.

Potrivit Notelor explicative la nomenclatura combinată, Capitolul 30 – produse farmaceutice, nota nr. 1, prezentul Capitol nu cuprinde: a) alimentele și băuturile (cum sunt alimentele dietetice, alimentele îmbogățite, alimentele pentru diabetici, suplimentele alimentare, băuturile tonice și apele minerale), altele decât preparatele nutritive administrate intravenos (Secțiunea IV); b) ipsosurileghipsurile special calcinate sau măcinate fin pentru utilizarea lor în tehnica dentară (poziția 25.20); c) apele distilate aromatice și soluțiile apoase de uleiuri esențiale, medicinale (poziția 33.01); d) preparatele de la pozițiile 33.03 până la 33.07, chiar dacă acestea au proprietăți terapeutice sau profilactice; e) săpunurile și celelalte produse de la poziția 34.01, cu adaos de substanțe medicamentoase; f) preparatele pe bază de ipsos sau gips pentru tehnica

dentară (poziția 34.07); g) albumina din sânge nepreparată, pentru uz terapeutic sau profilactic (poziția 35.02).

Nota complimentară de la același capitol oferă explicații că poziția 3004 cuprinde preparatele pe bază de plante medicinale și preparatele pe baza următoarelor substanțe active: vitamine, minerale, amino-acizi esențiali și acizi grași, condiționate pentru vânzarea cu amănuntul. Aceste preparate se clasifică la poziția 3004 dacă etichetarea, ambalarea sau modul de utilizare au înscrise următoarele indicații: a) maladia, afecțiunea sau simptomele acestora, împotriva cărora produsul este utilizat; b) concentrația de substanțe active sau substanțele active pe care le conțin; c) posologia, și d) modul de administrare. De asemenea poziția cuprinde preparate homeopatice de uz medical, dacă acestea îndeplinesc condițiile a), c) și d) menționate mai sus.

În cazul preparatelor pe bază de vitamine, minerale, amino-acizi esențiali și acizi grași, nivelul uneia din aceste substanțe pe unitate de consum zilnică recomandată înscrisă pe etichetă trebuie să fie mult mai mare decât doza fiziologică zilnică recomandată pentru menținerea sănătății generale și a stării de bine... Nu se clasifică la poziția 3004, inter alia, suplimentele alimentare și preparatele dietetice (a se vedea și Nota 1a) a Capitolului).

Chiar și Nomenclatura combinată a mărfurilor, aprobată prin Legea nr.172 din 25.07.2014, la Capitolul 30 „Produse farmaceutice", prevede că, poziția 3004 cuprinde - medicamente (cu excepţia produselor de la pozițiile 3002, 3005 sau 3006) constituite din produse amestecate sau neamestecate, preparate în scopuri terapeutice sau profilactice, prezentate sub formă de doze (inclusiv cele prezentate în formă de sistem terapeutic transdermic) sau condiţionate pentru vînzarea cu amănuntul. Așadar, din textul normativ expus supra se deprinde clar că, pentru a fi recunoscut oficial ca medicament, un produs trebuie să treacă printr-un proces riguros de expertizare, omologare și înregistrare, iar acest proces se încheie cu înscrierea produsului în Nomenclatorul de stat al medicamentelor, care reprezintă un registru de stat al produselor ce se atribuie la categoria medicament, ce implică nemijlocit atribuirea codului tarifar 3004.

Din sensul normelor de drept citate supta, instanța de judecată reține că, pentru obținerea autorizației, importatorul urmează să depună o cerere la Agenția Medicamentului, care eliberează autorizația doar pentru produsele farmaceutice ce se regăsesc în Nomenclator. În caz că medicamentul nu se regăsește în Nomenclator, Agenția efectuează procedura de expertizare, omologare și înregistrare, cu includerea medicamentului în Nomenclator. Ulterior, autorizația este prezentată importatorului. Poziția tarifară din autorizație este decisă exclusiv de către Agenție.

Actele cauzei atestă că, Întreprinderea cu Capital Străin „Farmina" Societatea cu Răspundere Limitată a avut autorizația de import nr.2013/21-AM - eliberată de către Agenția Medicamentului și Dispozitivilor Medicale care deține competența pentru expertizarea, înregistrare a medicamentelor. Astfel, la momentul importului mărfii vizate, medicamentele Chloropylin-Oz, comprimate de supt, Chloropylin-Oz, soluție alcoolică 10 mg/ml, Chloropylin-Oz, soluție uleioasă 20 mg/ml era înregistrat în Nomenclatorul de stat al medicamentelor și îi era atribuit codul vamal 3004.

În acest sens, potrivit autorizațiilor de import eliberate de Agenția Medicamentului, se specifică denumirea mărfii – medicamente, iar în autorizațiile propriu-zise, cât și în anexele lor specifică codul mărfii – 3004.

Totodată, ulterior la 09 noiembrie 2021 medicamentele prezentate de Întreprinderea cu Capital Străin „Farmina" Societatea cu Răspundere Limitată a fost verificate la laboratorul

pentru Controlul Calității Medicamentelor din cadrul Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale fiind introduse în Registrul nr.2398 din 09 noiembrie 2021 (fila dosarului 47).

Potrivit ordinelor comune ale Ministerului Sănătății și Serviciului Vamal al RM, nr.420/392-O din 31 octombrie 2008 și 12 noiembrie 2008, actualizat prin ordinul comun nr.834/452-O din 24/21 decembrie 2010, funcția de atribuire a codului vamal în cazul produselor medicamentoase a fost pusă în sarcina Agenției medicamentului.

Prin urmare, instanța constată că, Întreprinderea cu Capital Străin „Farmina" Societatea cu Răspundere Limitată, nu a avut altă opțiune pentru a declara marfa în vamă la alt cod tarifar, decât cel indicat expres în autorizația de import, eliberată pentru autorizarea importului produselor medicamentoase pe teritoriul Republicii Moldova, or, Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, în calitatea sa de autoritate competentă de reglementare în domeniul medicamentului și autoritate farmaceutică națională, este unicul organ abilitat în a decide care produse sunt medicamente și urmează a fi înregistrate în Nomenclatorul de Stat al Medicamentelor și este în drept să atribuie concomitent, codul tarifar corespunzător.

Instanța menționează că, Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale a atribuit Chloropylin-Oz, comprimate de supt, Chloropylin-Oz, soluție alcoolică 10 mg/ml, Chloropylin-Oz, soluție uleioasă 20 mg/ml, la categoria „medicamente", respectiv, Biroul Vamal Sud și Serviciul Vamal nu pot atribui mărfii o altă categorie, și anume de a clasifica marfa Chloropylin-Oz, comprimate de supt, Chloropylin-Oz, soluție alcoolică 10 mg/ml, Chloropylin-Oz, soluție uleioasă 20 mg/ml, de la codul tarifar „medicamente" (3004), la codul tarifar cmarfa Chlorophylyn-OZ comprimate de supt se clasifică la subpoziția tarifară ***** marfa Chlorophylyn-OZ soluție alcoolică 10mg/ml-se clasifică la subpoziția tarifară ***** marfa Chlorophylyn-OZ soluție uleioasă 20 mg/ml-se clasifică la subpoziția tarifară *****.

Astfel, prin modificarea încadrării tarifare a mărfii importate de la 3004 la pozițiile tarifare ***** și *****, organul vamal a decis să recalifice produsul importat din „medicamente" în „pastile pentru gât dropsuri pentru tusă", "băuturi spirtoase" și "produse de înfrumusețare sau machiaj și preparate pentru întreținerea sau îngrijirea pielii", contrar actelor eliberate de Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale și anume, Certificatul de înregistrare a medicamentului și Autorizația de import, încălcând competența materială atribuită prin Lege.

La caz, prin modificarea codului mărfii, organul vamal și-a permis să recalifice produsul importat, contrar actelor emise de către Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale. Ori, o dată introdusă în Nomenclatorul de stat al medicamentelor, organul vamal nu poate interveni prin recalificarea mărfii, deoarece aceasta a primit denumirea de „medicament", respectiv toate aspectele legislative se aplică potrivit acestei clasificări.

Prin urmare, clasificările făcute de reprezentanții pârâtului nu pot înlocui deciziile Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale de înregistrare și calificare a unor produse ca medicamente și nici nu le pot modifica, ori, astfel, se depășesc limitele competenței legale.

Mai mult ca atât, reclamanta, având certitudinea că în baza autorizației de import, produsele stabilite supra erau calificate la poziția tarifară 3004, ca fiind medicamente (produse medicamentoase), nu a avut o altă opțiune decât să le declare potrivit acesteia, urmând în acest sens a se conduce de datele din Nomenclatorul de stat ținut de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale – unica autoritate de omologare și calificare al medicamentelor, iar Serviciul Vamal nicidecum nu se poate subroga Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale în atare competențe.

Astfel, în opinia instanței de judecată, Întreprinderea cu Capital Străin „Farmina" Societatea cu Răspundere Limitată nu a avut careva contribuție la calificarea necorespunzătoare

a produselor livrate, iar prestația în acest sens s-a consumat, întrucât, autorizațiile Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, eliberate Întreprinderii cu Capital Străin „Farmina" Societatea cu Răspundere Limitată, în temeiul cărora a fost autorizat importul și respectiv aplicată poziția tarifară 3004 și-a produs efectele, Autorizațiile respective nefiind retrase, anulate, revocate sau modificate, declarațiile vamale fiind acceptate de către organul vamal.

Instanța de judecată notează că, potrivit art. 179 alin. (2) din Codul vamal, organul vamal este în drept să ceară informații suplimentare pentru a verifica datele din declarația vamală sau din alte documente prezentate.

Totodată, instanța de judecată constată că, la momentul vămuirii mărfurilor, Biroul Vamal Sud din cadrul Serviciului Vamal nu a solicitat Întreprinderii cu Capital Străin „Farmina" Societatea cu Răspundere Limitată careva acte sau informații suplimentare, referitor la poziția tarifară, dar a acceptat actele prezentate de către ultima și a acordat liberul de vamă, or, deși există posibilitatea legală de a solicita furnizarea informațiilor suplimentare, organul vamal nu a acționat în acest sens.

Totodată, Biroul Vamal Sud din cadrul Serviciului Vamal nu a negat faptul că, produsele importate de Întreprinderea cu Capital Străin „Farmina" Societatea cu Răspundere Limitată, care au trezit suspiciunea autorității vamale, erau înregistrate la momentul importului în calitate de medicamente în Nomenclator. Acestea au fost autorizate de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale prin eliberarea autorizațiilor de import. Astfel, sarcina atribuirii poziției tarifare pentru medicamente, îi revine în exclusivitate Agenției Medicamentului.

Instanța de judecată reține că, la momentul importului, produsele în cauză au fost atribuite la poziția tarifară 3004, după cum figurau și în Nomenclator. Condițiile exhaustive pentru a beneficia de cota redusă la TVA, sunt prevăzute de art. 96 Cod fiscal, astfel cota redusă a TVA la medicamente se aplică în cazul medicamentelor de la poziția tarifară 3004, indicate în Nomenclatorul de stat al medicamentelor.

În speță, instanța de judecată atestă că, autoritatea publică pârâtă nu a purces la aplicarea mijloacelor de elucidare a divergențelor sus menționate, întru determinarea componenței, modului de administrare, distribuire și utilizare a mărfii importate, circumstanțe care în esență ar dicta poziția tarifară corespunzătoare a mărfii.

Potrivit dispozițiilor legale prevăzute de art. 137 Cod administrativ, conform căruia, (3) Stările de fapt identice în esență se tratează identic. O tratare neidentică a două stări de fapt identice se admite numai dacă există un motiv obiectiv. (4) Dacă într-un caz autoritatea publică și-a exercitat dreptul discreționar într-un anumit mod, atunci în cazuri similare ea este obligată să își exercite dreptul discreționar în același mod. Această regulă nu se aplică dacă autoritatea publică intenționează să își schimbe în viitor practica de exercitare a dreptului discreționar în cazuri similare.

Instanța de judecată va menționa că, titlul III din Codul administrativ, stabilește formalitățile și procedura pentru emiterea actelor administrative, cu indicarea condițiilor de fond și formă pentru aceasta și respectiv, sancțiunea ce survine în cazul nerespectării acestora. Așa fiind, unul din elementele de bază ale actului administrativ, este motivarea, precum și obligativitatea explicării căilor de atac (art. art. 118, 120, 124 din Codul administrativ al RM).

Raportând normele citate la circumstanțele constatate instanța de judecată va reține că nici obligația de a motiva actul administrativ emis nu a fost respectată de autoritatea publică pârâtă. Actul administrativ contestat nu cuprinde motivarea necesară, prin urmare, nefiind respectată procedura administrativă, care a stat la baza emiterii actului: investigații, probe, audieri, or, motivarea completă este obligatorie, fiind parte integrantă a actului administrativ individual,

condiționând legalitatea acestuia, deși urma să dovedească legalitatea acțiunilor sale, prin prisma normelor Codului vamal și a Codului administrativ.

Subsecvent, articolul 29 din Codul administrativ prevede că, (1) Orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității. (2) O măsură întreprinsă de autoritățile publice este proporțională dacă: a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege; b) este necesară pentru atingerea scopului; c) este rezonabilă. (3) Măsura întreprinsă de autoritățile publice este una rezonabilă dacă ingerința produsă prin ea nu este disproporțională în raport cu scopul urmărit.

Conceptual, proporționalitatea acțiunii administrative, în special a actului administrativ individual, constă în obligația autorităților publice de a nu interveni în drepturile cetățeanului, decât într-un mod armonios și echilibrat și doar atunci când o cere interesul publice, fără a atinge substanța dreptului subiectiv. Ingerințele în drepturile omului prin acțiune administrativă nu este exclusă, însă ea trebuie să urmărească un scop legitim și, potrivă, necesară și rezonabilă.

Proporționalitatea este un element obligatoriu al principiului legalității acțiunii administrative. Controlul judecătoresc efectiv realizat prin acțiunea în contencios administrativ obligă judecătorul administrativ să verifice respectarea acestei axiome juridice de către autoritățile publice, atunci când se relaționează cu cetățeanul prin acțiunea administrativă. Orice hotărâre judecătoreasca prin care se înfăptuiește jurisdicția administrativă trebuie să conțină efectuarea testului proporționalității. Astfel, orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității. Verbul „trebuie” utilizat de legiuitorul Republicii Moldova în textul articolului 29 din Codul administrativ denotă despre o obligație absolută de respectare de către autoritățile publice a proporționalității atunci când întreprind măsuri oficiale, dar și obligația instanței de judecată de a verifică în ce măsura corespunde proporționalității.

Principiul proporționalității este derivat din statul de drept și are scopul de a proteja cetățenii de administrație publică disproporționată. Se bazează pe relația dintre scop și mijloace. Deci mijloacele pentru atingerea unui scop anume trebuie să fie potrivite, necesare și rezonabile. O măsură este potrivită numai dacă poate atinge scopul dorit și este necesară numai dacă nu este disponibil un alt mijloc la fel de adecvat care să nu interfereze cu drepturile persoanei în cauză. Mai mult, relația dintre scop și mijloace nu trebuie să fie lipsită de rezonabilitate. O încălcare a principiului proporționalității duce la nelegalitatea actului administrativ individual și nu poate fi înlăturată.

Contrar prevederilor art.29 Cod administrativ, Biroul Vamal Sud, la emiterea actelor administrative nu a respectat principiul proporționalității, deoarece, măsura întreprinsă de organul vamal nu este rezonabilă, ingerința produsă este disproporțională în raport cu scopul urmărit. Or, impunerea unor taxe majorate Întreprinderii cu Capital Străin „Farmina” Societatea cu Răspundere Limitată, care anterior, fiind supusă controlului a respectat prevederile legii și actele prezentate au fost acceptate de organul vamal fără a fi constatate careva încălcări, constituie o ingerință nerezonabilă și disproporțională cu scopul urmărit de lege.

În conformitate cu prevederile art. 224 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: în baza unei acțiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum și o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sunt ilegale și prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale.

În contextul celor enunțate, instanța de judecată ajunge la concluzia că actele emise de către autoritatea publică urmează a fi anulate, iar ca urmare se impune de a admite acțiunea în contencios administrativ depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Farmina” Societatea cu Răspundere Limitată împotriva Serviciului Vamal, Biroului Vamal Sud cu privire la anularea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.21/3 din 18 iulie 2024, emis de către Biroul Vamal Sud, deciziei Biroului Vamal Sud nr.275 din 02 august 2024 de regularizare și decizia Serviciului Vamal nr.28/11-11577 din 13 septembrie 2024 emisă la soluționarea cererii prealabile.

În conformitate cu prevederile art. art. 224 alin. (1) lit. a), 232 din Codul administrativ, art. art. 238-241 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, instanța de judecată,

h o t ă r ă ș t e

Se admite acțiunea în contencios administrativ înaintată de Întreprinderea cu Capital Străin „Farmina” Societatea cu Răspundere Limitată împotriva Serviciului Vamal, Biroului Vamal Sud cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil.

Se anulează procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.21/3 din 18 iulie 2024, emis de către Biroul Vamal Sud.

Se anulează decizia Biroului Vamal Sud nr.275 din 02 august 2024 de regularizare și decizia Serviciului Vamal nr.28/11-11577 din 13 septembrie 2024 emisă la soluționarea cererii prealabile.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Sud (sediul Central Cahul) în termen de 30 zile din data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Cahul (sediul Central). Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la Judecătoria Cahul (sediul Central).

Preşedintele şedinţei,
Judecător /semnătura/ **Cristina Daniliuc**

Copia corespunde cu originalul
Judecător Cristina Daniliuc